

ikke det vil være saa vanskeligt at træffe saadanne Foranstaltninger, at disse Omkostninger kunne blive formindskede. Jeg mener, der er to Maader, paa hvilke man kunde opnaae dette; enten kunde man nedsætte den Betaling, som Tiendecommissairerne skulle have for at ansætte Bederlaget, eller ogsaa, hvad der først kommer mig at være langt simplere, kunde man gaae frem i Lighed med hvad der skete i sin Tid, da Band-Anordningen udkom, idet det daværende Rentekammer lod udgaae en offentlig Beskjendtgjørelse om, at Landvæsencommissairernes Antal skulde forøges. Jeg troer desværre, at det ikke gif synderligt i Opfyldelse. Men jeg troer, at naar man nu gjorde noget Egnende, saaat man fik et forøget Antal af Tiendecommissairer, navnlig i de Amter, som ere af et større Omfang, saa vilde dette medføre, at Omkostningerne blive betydeligt ringere; thi det er især de lange Rejser, som medføre de store Udgifter. Det ærede Udvalg har meent, at dette Spørgsmaal om Omkostningerne burde udsættes til den Tid, da samtlige Tiender endelig kunde afløses. Men jeg kan dog ikke see, at dette alligevel vilde virke til nogen høj Grad af Besparelse. Thi det vil dog være aldeles nødvendigt, at Tiendeydelsen in natura først maa fastsættes af Commissionen til en fast Afgift, førend man kan gaae over til at capitalisere den, og altsaa vilde den hele Besparelse bestaae i en Besparelse af Rejseomkostningerne; men naar, saaledes som jeg har tilladt mig at antyde, Antallet af Tiendecommissairerne forøges, da ville disse Rejseomkostninger ikke i nogen betydelig Grad finde Sted. Selve det ærede Udvalg har ogsaa indrømmet, at den nærværende Lov, idet det har anerkjendt dens gode Sider, paa ingen Maade vil være tilstrækkelig til aldeles at hæve denne Tiendeydelsesmaade. Jeg er fuldkommen enig med Udvalget deri; men just fordi jeg er enig heri, er det mig af dobbelt Vigtighed, at denne Ydelsesmaade, som jo fra alle Sider betragtes som i højeste Grad fordærvelig, ophører jo før jo hellere, og jeg troer virkeligt, at den Tyng, som herved vil opstaae, ikke kan siges at være af den Art, at man ikke godt kan gaae ind derpaa. En lignende Tyng har jo fundet Sted med

Hensyn til Udskiftningen, og hvor gavnlige Følger har denne Foranstaltning ikke havt for hele Landet?

Indenrigsministeren: Det forholder sig ganske rigtigt, som den ærede Landssthingsmand bemærkede, at det er en Irring, der er indkommet paa det anførte Sted i Motiverne, idet der er taget en Sum fra den næstsidste Linie i Oversigten, Pag. 5, iskedetfor af den sidste Linie, og der er saaledes en Feil, ikke blot i, at der staaer 58,000, men ogsaa i Procentantallet, som er anført med 13 istedetfor det skulde være 9. Forholdet er altsaa endnu gunstigere, da Procentforholdet jo naturligtvis er det vigtigste. At der kunde skee adskillige Foranstaltninger til at gjøre Tiendafløsningen noget mindre kostbar, vil jeg ogsaa antage, og Ministeriet vil være villigt til at gaae ind derpaa, navnlig til at forøge Antallet af Tiendecommissairerne, forsaavidt der skulde være nogen Anledning dertil, og var det iøvrigt ønskeligt at erholde særlige Andragender derom fra de Egne, hvor der kunde være Anledning dertil. Men, selv om der ikke indkommer saadanne, skal jeg dog tage under Overveielse, om man ikke kan gjøre Noget i denne Retning.

Solf: Da Forordningen om Tiendevæsenet i 1810 udkom, vakte det en temmelig almindelig Tilfredshed, at Korntienden kunde forlanges forandret fra Ydelse i Kærven til en fast Afgift. Over 40 Aar ere svundne, siden denne Anordning udkom, og det er nu ved Erfaring bekræftet, at Korntiendens Ydelse i Kærven er i flere Henseender, og navnlig for Ydernes Bedkommende, aldeles forkastelig, og der tør saaledes være begrundet Anledning til den væsentlige Forandring, som det foreliggende Lovudkast indeholder, forsaavidt Berettigelsen til at kunne forlange Tienden forandret til en fast Afgift bliver gjenfaldig for Gierne og Yderne. Der har været Spørgsmaal, om en fuldstændig Afløsning af Tienden ikke burde skee ved Lov. Jeg skal for Tiden ikke gaae ind paa en Undersøgelse heraf, da dette Spørgsmaal ikke hører directt ind under det Lovforslag, som foreligger os. Men hvorledes Enhvers Anskuelse end herom maatte være, saa tør det dog synes, at være ønskeligt,